

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 250

гр. Бургас, 29.12.2022 г.

АПЕЛАТИВЕН СЪД – БУРГАС в закрито заседание на двадесет и девети декември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Пламен Анг. Синков

Членове: Светла М. Цолова
Даниел Н. Марков

като разгледа докладваното от Светла М. Цолова Въззивно частно наказателно дело № 20222000600265 по описа за 2022 година

Производството е образувано по частна жалба против определение, с което е взета мярка за неотклонение задържане под стража в съдебната фаза.

В жалбата, подадена от защитника на подс. Е. Х. М., са изложени оплаквания за незаконосъобразност на атакувания съдебен акт. Жалбоподателят твърди, че първостепенният съд неправилно е взел спрямо подс. М. мярка за неотклонение „задържане под стража“. Твърди също, че сведенията на кмета на с. Чичево, община Кирково, за пребиваването на подсъдимия в Република Турция, не отговарят на истината, тъй като повече от три години подсъдимият не е напускат пределите на Република България, същият живее на семейни начала със С. Н. Ф., двамата отглеждат едногодишната си дъщеря Д. Е. М. и живеят на адрес гр. Х., пл. „В.“, хотел „Х.“, ет. *, ст. *, където подс. М. е регистриран с личната си карта. Изтъква, че подсъдимият няма намерение да се укрива и желае лично да участва в съдебните заседания по делото, като изтъква в подкрепа на това твърдение процесуалното поведение на същия, изразило се в редовното му явяване по досъдебното производство. Отбелязва, че на 06.10.2021г. М. се е явил в ТСБОП – Бургас за предявяване на постановление за привличане в качеството му на обвиняем и за разпит в това му качество. Подчертава, че с постановлението за привличане не е била взета мярка за неотклонение на обвиняемия, а адв. С. е бил назначен за негов служебен защитник, но въпреки това не му е бил връчен препис от обвинителния акт, не е бил своевременно

уведомен, че делото е в съдебна фаза, не е бил призован за състоялите се две открити съдебни заседания, поради което и не е съобщил на подсъдимия, че следва да се яви в съдебната зала. Твърди, че самият подсъдим, който случайно е узнал от останалите подсъдими за състоялите се две открити заседания, го е упълномощил да извърши справка за датата на следващото съдебно заседание и да уведоми съда за актуалния му адрес и телефон. Изтъква, че подсъдимият рядко посещава постоянния си адрес в с. Чичево, тъй като от година и половина живее в гр. Х. поради това, че жената, с която живее на семейни начала, е ангажирана с полагането на ежедневни грижи за своите дядо и баба, които са тежко болни и живеят в гр. Х., като по времето, когато Сирма Филипова е в дома на своите роднини, подсъдимият поемал изцяло грижите за детето в хотела. Посочва, че подсъдимият може да бъде призован на цитиран телефонен номер, който не е бил променен от досъдебната фаза или на телефонния номер на жена си Сирма Николаева. Счита, че понастоящем са отпаднали основанията за вземане на мярка за неотклонение задържане под стража спрямо подс. М., поради което моли да първоинстанционното определение да бъде отменено.

Апелативна прокуратура – Бургас чрез своя представител прокурор Красимира Кателиева е депозирала писмено становище, с което заявява, че частната жалба е неоснователна и претендира същата да не се уважава. Счита, че първоинстанционното определение, с което е взета прямо подс. М. мярка за неотклонение задържане под стража е правилно и законосъобразно, тъй като е в съответствие с изискванията на чл.66, ал.1 от НПК. Според прокурора в случая са налице предпоставките на цитираната разпоредба – неявяване без уважителна причина пред компетентен орган и неуведомяване на съответните такива за настъпилата промяна на местоживеенето. Отбелязва, че както за предходното заседание на 10.10.2022г., така и за съдебното заседание на 01.12.2022г. по първоинстанционното производство подсъдимият не е бил намерен на посочения от него постоянен адрес в с. Чичево, общ Кирково и предприетите действия за неговото издирване и призоваване са завършили неуспешно. Подчертава, че при тези данни и при официалната информация, че подс. М. не пребивава на постоянния си адрес и се намира в чужбина, съдът правилно е преценил, че следва да вземе по отношение на подс. М. най-тежката мярка за неотклонение, за да обезпечи присъствието му в съдебно заседание. Обръща внимание, че подс. М. е знаел

за воденото срещу него наказателно производство, но не е уведомил съответния орган за промяната на адреса си. Изтъква, че твърденията на защитника, изложени в жалбата, не са проверени по официалния ред, а в случай на регистриране на подсъдимия в посочения хотел, информацията за това би трябвало да е известна на органите на МВР, но напротив – проведените оперативно-издирвателни мероприятия не установили местонахождението на подсъдимия. Мотивира становището си за правилно взета спрямо подс. М. мярка за неотклонение задържане под стража с повдигнатите срещу него три обвинения за тежки умишлени престъпления, с високата степен на обществена опасност на подсъдимия предвид наличието на предходно негово осъждане и опасността същият да се укрие предвид неговото пребиваване в чужбина. Като подчертава необходимостта от обезпечаване присъствието на подсъдимия в съдебно заседание, заключава, че правните изводи досежно взетата мярка за неотклонение спрямо подс. М. са обосновани и законосъобразни. По тези съображения предлага въззивният съд да приеме, че настоящата жалба е неоснователна и да потвърди атакуваното определение.

Настоящата частна жалба е подадена от упълномощения защитник на подсъдимия, който има право на такава против постановеното определение, и в седмодневния преклузивен срок за обжалване, предвиден в чл.342, ал.1 от НПК, поради което тя е допустима.

Бургаският апелативен съд, след като обсъди оплакванията на жалбоподателя срещу атакуваното определение и съобрази становището на прокурора от въззивната прокуратура, запознавайки се с приложените по настоящото наказателно дело материали и изследвайки всички факти, значими за вида на взетата мярка за неотклонение установи следното:

Подс. Е. М. е бил задържан по настоящото наказателно дело на 11.04.2018г., като с определение по ЧНД №983/2018г. на СпНС, потвърдено с определение по ВЧНД №151/2018г. на АСпНС, спрямо него е била взета мярка за неотклонение задържане под стража. С определение от 05.12.2018г. по ЧНД №4169/2018г. на СпНС мярката за неотклонение на обв. М. е била изменена от задържане под стража в подписка. Последната е била отменена с постановление от 04.09.2020г. на прокурор от СП. В хода на досъдебното производство обв. М. е посочил за свой постоянен адрес, на който да бъде

призован – с. Чичево, община Кирково.

С окончателно постановление от 16.12.2021г. обв. М. е бил привлечен в това качество за престъпления по чл.321, ал.3, пр.2, т.1, вр. ал.1 вр. чл.93, т.20 вр. чл.20, ал.2 от НК; по чл.281, ал.2, т.1, т.2, т.4 и т.5 вр. ал.1 вр. чл.20, ал.2 от НК и по чл.281, ал.2, т.1, т.2, т.4 и т.5 вр. ал.1 вр. чл.20, ал.2 от НК. За тези престъпления с обвинителен акт на прокурор от СП обв. М. е бил предаден на съд, като по повод на обвинителния акт е било образувано НОХД №2031/2022г. на СпНС.

С разпореждане №1534 от 12.07.2022г. на СпНС образуваното НОХД №2031/2022г. е било прекратено и делото е било изпратено на Окръжен съд – Бургас по подсъдност, считано от 27.07.2022г. По този повод е било образувано първоинстанционното съдебно производство – НОХД №884/2022г. на Окръжен съд – Бургас.

За насроченото по делото разпоредително заседание на 10.10.2022г. на подс. М. е била изпратена призовка на посочения от него постоянен адрес – с. Чичево, община Кирково. Кметът на населеното място е върнал съобщението по чл.247в от НПК с отбелязване, че Е. М. е с неизвестен адрес. Извършената служебна справка в НБД „Население“ и направеното запитване в ОД на МВР – Бургас установили, че подс. М. е напуснал границите на Република България на 14.12.2018г., липсват данни да се е завърнал в страната, намира се в чужбина и адресът му е неизвестен.

За насроченото по делото съдебно заседание на 01.12.2022г. подс. М. не е бил намерен на известния му по делото адрес в с. Чичево и не е бил призован. В това съдебно заседание както подс. М., така и неговият защитник, не са се явили.

В същото съдебно заседание първоинстанционният съд постановил определение, с което взел спрямо подс. М. мярка за неотклонение задържане под стража, позовавайки се на чл.270 от НПК и преценявайки, че единствено тази мярка може да обезпечи разглеждането на делото с участието на посочения подсъдим.

Въз основа на гореизложените констатации, въззивният съд направи следните правни изводи:

Обжалваното определение е правилно и законосъобразно. То не

противоречи на разпоредбата на чл.66 ал.1 от НПК, която регламентира, че когато обвиняемият, респ. подсъдимият не се яви пред съответния орган без уважителни причини или промени местоживеенето си, без да го е уведомил за това, му се взема мярка за неотклонение или взетата мярка се заменя с по-тежка по реда, предвиден в този кодекс.

В казуса подс. М., в качеството си на обвиняем на досъдебното производство, е посочил като свой постоянен и конкретен адрес за призоваване в с. Чичево, община Кирково, обл. Кърджали. На този посочен от него адрес той не е бил намерен от кмета на населеното място, изпълняващ функцията на връчител и не са му били връчени надлежно призовките, адресирани до него за съдебните заседания на 10.10.2022г. и на 01.12.2022г. Служебно изисканата от ОД на МВР – Бургас справка установила, че Е. М. е напуснал Република България през ГКПП „Капитан Андреево“ на 14.12.2018г., след която дата няма данни за завръщането му в страната.

Изложените факти налагат несъмнен извод, че подс. М. явно е напуснал въпросния постоянен адрес, посочен от него и се е преместил да живее на друг адрес, като не е уведомил за това първоинстанционния съд. Същевременно не се е явил без уважителни причини в съдебно заседание на посочените дати – 10.10.2022г. и 01.12.2022г. С оглед на тези обстоятелства първоинстанционният съд правилно е взел спрямо подс. Е. М. мярка за неотклонение “задържане под стража”. Постановеното в този смисъл определение е законосъобразно, тъй като е в унисон с процесуалните норми на чл.66 ал.1, чл.58 и чл.56 ал.3 от НПК, както и със задължителните указания, дадени с Тълкувателно решение №3 от 15.11.2012г. по т. д. №3/2012г. на ОСНК на ВКС. Първостепенният съд е съобразил видовете мерки за неотклонение спрямо пълнолетните, уредени в чл.58 от НПК, отчел е липсата на законово изискване за спазване на определена последователност при вземането на мярка за неотклонение с оглед нейната тежест, преценил е всички обстоятелства, имащи значение за вида на мярката за неотклонение в конкретния случай, макар и да не ги е коментирал изрично.

Въззивната инстанция също приема, че предходните две осъждания на подс. М. за умишлени престъпления, едно от които е за подобно деяние – трафик на хора, каквито са и две от обвиненията по настоящото дело, както и двукратното му ненамиране на постоянния му адрес за призоваване,

категорично обуславят извода, че най-тежката мярка за неотклонение – задържане под стража е най-подходящата и единствено ефективна, която може да обезпечи срочното разглеждане на това наказателно дело с участието на подсъдимия, заедно с още други петима подсъдими, и приключването на съдебното производство в разумен срок.

Въззивният съд, проверявайки атакуваното определение, обсъди възраженията, съдържащи се в частната жалба на защитника, и ги прецени като неоснователни.

Обстоятелството, че на 06.10.2021г. Е. М. се е явил лично пред разследващия орган, бил е привлечен с окончателно постановление като обвиняем, без да му бъде взета мярка за неотклонение, бил е разпитан, но не е посочил точен адрес за призоваване, включително в хотел „Х.“ в гр. Х., където вече е пребивавал според неговите твърдения, не представлява изпълнение на задължението му, произтичащо от разпоредбата на чл.66, ал.1 от НПК - да уведоми съответните органи при промяна на местоживеенето си. Поради това цитираният законов текст е въздигнал недобросъвестното процесуално поведение на обвиняемия, респ. на подсъдимия в самостоятелно основание, както за замяна на взета мярка за неотклонение с по-тежка, така и за вземане на такава мярка.

Несъстоятелен е доводът, че съдът не е положил усилия за обезпечаване призоваването и явяването на подсъдимия в съдебно заседание и че едва след изчерпването на такива може да се вземе най-тежката мярка за неотклонение. Процесуалният закон не урежда като условия за прилагането на чл.66, ал.1 от НПК провеждането на щателно издирване на подсъдимия и служебното търсене на друг адрес за неговото призоваване. Достатъчно е същият да не е уведомил съответния орган, в случая първостепенния съд, за промяната на местоживеенето си, за да се постанови спрямо него мярка за неотклонение или взетата такава да се замени с по-тежка.

Както по-горе се отбеляза, макар и да са степенувани по тежест регламентираните в чл.58 от НПК мерки за неотклонение, не е задължително при прилагането на чл.66, ал.1 от НПК да се вземе като първоначална мярка за неотклонение най-леката такава – подписка. Напротив, може да се вземе най-тежката мярка за процесуална принуда – задържане под стража, ако са налице законовите предпоставки за това. А в случая те са изпълнени. Налице

е второто основание за вземане на мярката, установено с чл.66, ал.1 от НПК - промяна на местоживеенето без уведомяване на надлежния орган за това. Вярно е, че задържането под стража е най-тежката мярка за неотклонение и най-сериозно ограничава свободата на личността, в частност правото на свободно придвижване и избора на местонахождение на подсъдимия. Когато обаче коментираната мярка за неотклонение, макар и най-тежката, е взета съгласно изискванията на закона, тя се явява законосъобразна. Освен това, процесуалният закон съдържа достатъчна гаранция за спазване правата на задържания, като регламентира в чл.270, ал.1, изр.1 от НПК възможност да се разглежда въпроса за изменение на мярката за неотклонение по всяко време на съдебното производство.

Посочените в частната жалба обстоятелства – наличието на известен конкретен адрес в хотел, на който подсъдимият е регистриран и винаги може да бъде намерен и призован, както и семейната му ангажираност и родителските му задължения към едногодишно дете, не са такива обстоятелства, които да изключат категорично опасността от укриване и заради които да не се вземе мярка за неотклонение задържане под стража. Необходимостта от изпълнение на родителските obligations към малолетно дете не изисква императивно вземането на по-лека мярка за неотклонение, различна от задържане под стража. На посоченото обстоятелство убедително се противопоставя напускането на постоянния адрес от подсъдимия, без да уведоми компетентните органи за новия си адрес, на който трайно пребивава, като изтъкнатият факт несъмнено указва на недобросъвестно процесуално поведение, което става причина за отлагане на насрочените съдебни заседания и затруднява хода на наказателното производство в съдебната му фаза. При тези данни неуместно е подсъдимият да се позовава на коментираните обстоятелства и да претендира съдът да ги цени като такива, неналагащи вземане на мярка за неотклонение задържане под стража спрямо него.

Мотивиран от гореизложеното, въззивният съд направи извода, че проверяваното определение, с което на основание чл.66, ал.1 вр. чл.270 от НПК спрямо подс. М. е взета мярка за неотклонение „задържане под стража“, е обосновано и законосъобразно и като такова следва да го потвърди.

Ръководен от изложените съображения, Бургаският апелативен съд

ОПРЕДЕЛИ:

ПОТВЪРЖДАВА определение №1182 от съдебно заседание на 01.12.2022г. по НОХД №884/2022г. на Бургаския окръжен съд, с което спрямо подс. Е. Х. М. е взета мярка за неотклонение „задържане под стража” по същото наказателно дело.

Определението не подлежи на обжалване и протестиране.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____